Convenant **Gezond Eten uit de Omgeving**

23 juni 2025, Groningen

provincie groningen

Gemeente Groningen

fascinating

Inleiding Convenant **Gezond Eten uit de Omgeving**

De provincie Groningen, de gemeente Groningen en Fascinating zijn met elkaar in gesprek gegaan om de productie en consumptie van voedsel uit de regio meer bij elkaar te brengen. Het afgelopen jaar heeft eerst in het teken gestaan van inventariseren van initiatieven en mogelijkheden. Dit heeft geleid tot een bijeenkomst over Blue Zone in “De Week van Ons Eten”, waarna er in november 2024 gesprekken zijn gevoerd met en tussen boeren, verwerkers, restauranthouders, supermarkten en andere afnemers. Uit deze bijeenkomsten is de wens ontstaan om daadwerkelijk aan de slag te gaan met de regionale keten en concreet zaken op te pakken.

Het doel is om een regionale keten te vormen, waar het verdienvermogen in balans is en samenwerken voorop staat. Hierdoor wordt er bijgedragen aan een duurzaam gezondheids- en welzijnsniveau van inwoners van de provincie Groningen.

Uit de verkenning bleek dat vooral een stabiele vraag en afname van regionale producten belangrijk is om de keten op te zetten en te behouden. Afname zorgt voor ontwikkeling van aanbod. We willen hierin voorzien door als eerste stap de grotere zorg- en (semi)publieke afnemers samen te brengen, om gezamenlijk een statement te maken via hun inkoopkracht. Deze afnemers hebben een belang bij hoogwaardige voeding, vanuit hun primair proces (zorg) en/of willen het goede voorbeeld geven als (semi)overheidsorganisatie. Het is uitdrukkelijk niet de bedoeling om gezamenlijk in te kopen, maar om gezamenlijk een kwalitatieve ondergrens te bepalen.

Wat is de regionale keten:
De regio definiëren we als de drie noordelijke provincies, waar de nadruk ligt op de provincie Groningen. De basis van de keten (de grondstof) moet uit de regio komen, net zoals de afname/consumptie. Ingrediënten komen hoofdzakelijk uit de regio, liefst 100% (voor producten die regionaal geteeld kunnen worden). De economische activiteit kan van kleinschalig tot professioneel zijn.

Voor de drie initiatiefnemers is het belangrijk om het platteland meer met de stad te verbinden en meer economische activiteit in Groningen te stimuleren. Inzetten op meer gezonde voeding door gezonde producten van een gezonde bodem geeft een impuls aan de economie en is de basis voor een toekomstbestendige bedrijfsvoering. De gezonde voeding heeft een juiste nutritionele waarde en er is balans tussen producten van plantaardige en van dierlijke oorsprong.

Een regionale keten opzetten is belangrijk omdat we zien dat dit een economische impuls in de regio kan geven omdat productie, verwerking en consumptie in de regio blijven. Een regionale keten maakt het makkelijker om gesprekken te voeren en alle ketenpartijen passend te belonen voor hun activiteiten. Ook is de herkomst van het product bekend en beter traceerbaar. De producten worden geteeld en geproduceerd conform de Nederlandse wet- en regelgeving. Voedselzekerheid is in dehuidige tijd ook een belangrijk thema. Door regionaal te telen is er minder afhankelijkheid van wereldwijde logistieke verstoringen, politieke onrust en natuurrampen en is de beschikbaarheid van voldoende, veilig en gezond voedsel beter geborgd.

Belang van het samenwerken in een convenant
Het belang van het samen uitspreken van de intentie om bij de inkoop in te zetten op gezonde voedingsproducten uit de regio laat zien dat de regio Groningen voorop wil lopen. Het convenant is een middel om zowel in- als extern het gesprek over gezonde regionale voeding te voeren. Maar ook over de wijze van productie en de impact daarvan op de omgeving.

Overwegingen:

1. De Convenantpartners zijn belangrijke noordelijke organisaties.
2. De Convenantpartners gaan zich inzetten op de thema's gezondheid, duurzaamheid en economie in relatie tot voeding en voedingsproducten uit de regio. De noordelijke provincies worden gezien als de regio.
3. De Convenantpartners zijn vanuit hun inkoopbeleid verantwoordelijk voor betrokken partijen in een productieketen en nemen verantwoordelijkheid voor goede omstandigheden voor mens, natuur en milieu.
4. Een korte voedselketen, binnen de context van dit convenant, is een toeleveringsketen binnen de drie Noordelijke provincies (de regio) met een beperkt aantal marktdeelnemers die samenwerken aan lokale economische ontwikkeling en sterke geografische en sociale relaties. De voedselketen is herkenbaar voor de consument en alle partijen leveren aantoonbaar een bijdrage aan gezondheid, eerlijke verdeling van vergoeding voor risico's en duurzaamheid in Noord-Nederland.
5. Gezonde voedingsproducten hebben de juiste nutritionele waarden en er is balans tussen plantaardige en dierlijke oorsprong. De productie vanuit de primaire sector vindt plaats op een toekomstbestendige wijze met oog voor de omgeving, bodem en waterkwaliteit.
6. De regio beschikt over een aanzienlijk potentieel aan bedrijven die producten kunnen leveren binnen een korte keten aan de Convenantpartners. Bij voorkeur zijn de geleverde producten afkomstig uit de regio, waarbij de basis grondstoffen lokaal worden geteeld, verwerkt en geproduceerd.
7. De Convenantpartners gebruiken hun inkoopkracht om de vraag te stimuleren naar onder de punten 5 en 6 genoemde waarden en geven daarmee het goede voorbeeld.
8. Het Convenant staat na ondertekening open voor andere organisaties die de doelstellingen onderschrijven en willen participeren. Deze organisaties kunnen als Convenantpartner of als Steunpartner ondertekenen.
9. Het Convenant is geïnitieerd vanuit provincie Groningen, gemeente Groningen en Fascinating (Stichting ISPT-AFT) met als doel de brede welvaart en economie voor de inwoners en agrarische ondernemers van de provincie Groningen in het bijzonder en van de Noordelijke provincies te stimuleren.

Partijen leggen hun onderlinge afspraken en verplichtingen met betrekking tot het realiseren van het inkopen van gezonde voeding uit de regio vast in dit Convenant dat komt te luiden als volgt:

Afspraken:

De Convenantpartners verplichten zich ieder tot:

a. Voor de bedrijfsvoering van de eigen organisatie:
   - Het goede voorbeeld te geven.
   - Maximale inzet op regionale en gezonde producten bij inkopen van voedings-middelen voor medewerkers.
b. In relatie met het primair proces
   - Het goede voorbeeld te geven.
   - Maximale inzet om regionale en/of gezonde producten ter beschikking te stellen aan bezoekers, cliënten en partijen indien de Convenantpartner via haar dienstverlening daar invloed op heeft.
c. Het actief communiceren van de keuze voor regionale en gezonde producten.
d. Gezamenlijk optrekken bij het oplossen van knelpunten zoals logistiek, beschikbaarheid van regionale gezonde voeding.

e. Het voorkomen van verspillingen en actief sturen op het in evenwicht brengen van vraag en aanbod. Het inzetten voor een evenredige verdeling van risico's in de keten.
f. Het opstellen van een persoonlijk plan met daarin vastgelegd de ambities en aanpak voor het bereiken van de doelstellingen.

Ondertekening:

- Het rechtsgeldig ondertekenen van het *"Convenant Gezond Eten uit de Omgeving"*.
- Gezamenlijke en individuele communicatie na ondertekening van het Convenant over de doelstellingen.
- De Convenant- en Steunpartners komen overeen dat afspraken en ambities in dit convenant niet in rechte afdwingbaar zijn.

Rapportage en communicatie

De Convenantpartners communiceren actief over de eigen en gezamenlijke doelstellingen van het Convenant. De Convenantpartners rapporteren jaarlijks over de uitvoering en resultaten aan de initiatiefpartners.

Rol Steunpartners

De Steunpartners zetten zich actief in om dit convenant verder te brengen. Ze zijn bereid de Convenantpartners daar waar nodig te ondersteunen bij het maken van de keuzes die bijdragen tot het realiseren van de doelstellingen van het Convenant.

Opgemaakt op 23 juni 2025 te Groningen.